

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТРУДОВІ СПОРИ

підготовки бакалаврів
денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Право»
спеціальності 081 Право
галузі знань 08 Право

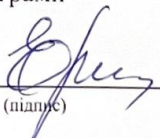
ВИКЛАДАЧ: Омелянчик Сергій Володимирович к.ю.н., доцент,
доцент кафедри конституційного та адміністративного права

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри конституційного та
адміністративного права

Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.
Завідувач кафедри конституційного та
адміністративного права

В.К. Колпаков
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної
програми

Д.О. Єрмоленко
(підпис) (ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: lawhelp777@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення).

Телефон: 228-76-16, 228-76-17, (061) 228-75-26

Інші засоби зв'язку: Viber, Facebook Messenger, Telegram – за вибором викладача

Кафедра: конституційного та адміністративного права, V корпус, ауд.101 (пр. Соборний, 74)

1. Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Трудові спори» спрямована на поглиблене вивчення трудового права та практики вирішення індивідуальних і колективних трудових спорів, а також підвищення правової обізнаності здобувачів, як майбутніх працівників, щодо своїх обов'язків та прав у трудовій сфері. Особливого значення фундаментальне вивчення та знання трудових спорів становить для студентів юридичних спеціальностей. Без кваліфікованих спеціалістів в галузі трудового права та знань кадрової роботи неможливо забезпечити міжнародні стандарти в сфері праці та гарантувати й забезпечити особі право на працю на належному рівні. Підготовка юристів-кадровиків повинна стати одним з пріоритетних напрямів діяльності держави на сучасному етапі побудови України як демократичної, незалежної, соціальної та правової держави.

Мета курсу «Трудові спори» - ознайомлення з теоретичними аспектами розгляду трудових спорів, основними способами, засобами та порядком захисту прав і законних інтересів суб'єктів трудових правовідносин, засвоєння змісту нормативно-правових актів, що регулюють вирішення як індивідуальних, так і колективних трудових спорів, а також оволодіння навичками їх правильного застосування для вирішення практичних правових завдань і ситуацій.

Окрім того, у процесі вивчення дисципліни переслідуються наступні завдання: отримати знання з історії та теорії трудових спорів; вивчити систему чинного трудового законодавства та поглиблено ознайомитися зі змістом нормативних актів, що входять до її складу; ознайомитися з офіційними та доктринальними коментарями законодавства, поглядами науковців та практиків на проблеми з трудових спорів; ознайомитися з практикою застосування норм трудового права; визначити недоліки та проблеми, а також тенденції та перспективи розвитку правового регулювання трудових правовідносин; вивчити зарубіжний досвід правового регулювання у сфері вирішення трудових спорів, визначити напрямки його застосування в Україні.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Судові та правоохоронні органи», «Адвокатура України», «Трудове право», «Цивільне процесуальне право».

Кореквізити: «Міжнародний захист прав людини».

Постреквізити: «Господарське право».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	7-й	7-й
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість годин	180	
Лекційні заняття	28 год.	20 год.
Семінарські заняття	28 год.	10 год
Самостійна робота	124 год.	150
Консультації	<i>дистанційні – вівторок, четвер з 11:00 до 12:00 на платформі ZOOM, за попередньою домовленістю</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6679	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни застосовується комплекс словесних, наочних, практичних методів навчання.</p> <p>Залучаються до застосування інтерактивні методи, що активізують мисленнєві і комунікативні</p>	<p>Поточний контроль здійснюється шляхом виконання таких обов'язкових видів роботи, як виступ з питань певної теми розділу на практичному занятті; доповідь з проблемної тематики з презентацією; участь у обговоренні дискусійних питань; письмова контрольна робота, та додаткових видів роботи - участь у</p>

<p>процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p> <p>СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p> <p>РН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.</p> <p>РН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні ресурси і бази даних.</p> <p>РН19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.</p> <p>РН21. Готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.</p> <p>РН22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.</p>	<p>здібності здобувачів вищої освіти.</p> <p>До методів навчання, що використовуються належать:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповіді на запитання і опитування думок здобувачів; - аналіз конкретних кейсів і практичних ситуацій; - дискусії, дебати, полеміки; - мозковий штурм; - відпрацювання навичок, робота в групах; - методи візуалізації (складання схем, таблиць, ментальних карт, відеооглядів, портфоліо); - методи дистанційного навчання (відео-конференції в форматі лекцій та практичних занять на платформі Zoom, індивідуальне і групове консультування, віддалені практикуми і тестування, вікторини, бліц-опитування) тощо. 	<p>ділових (ситуативних) іграх; робота в групах; участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, участь в конкурсах тощо); завдання творчого характеру</p> <p>Добір балів – можливість для здобувачів, які пропустили заняття з поважних причин показати отримані знання. Якщо особа має сертифікат з міжнародного гуманітарного права або окремих його тем – такий вид діяльності враховується викладачем і підлягає перезарахуванню в обсязі до 14 годин з дисципліни.</p> <p>Підсумкові контрольні заходи: Залік - проводиться у усній формі шляхом підключення до системи Meet або Zoom та практично у системі Moodle. Перелік питань дивіться на сторінці курсу у Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6679</p>
--	---	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади вирішення трудових спорів.

Тема 1. Загальні засади розгляду трудових спорів.

Юридичні гарантії реалізації захисту права на працю. Поняття захисту трудових прав і законних інтересів працівників. Форми та способи захисту прав та інтересів працівників при вирішенні трудових спорів.

Поняття трудових спорів. Предмет трудових спорів. Об'єктивні та суб'єктивні причини виникнення трудових спорів. Фактори профілактики трудових спорів. Нормативно-правові акти, які регулюють вирішення трудових спорів.

Класифікація трудових спорів. Трудові спори з приводу застосування трудового законодавства і спори про встановлення чи зміну умов праці. Індивідуальні та колективні трудові спори. Трудові спори позовного і непозовного характеру. Види трудових спорів за підвідомчістю.

Правовідносини, які виникають при вирішенні трудових спорів.

Поняття та значення принципів розгляду трудових спорів. Принцип забезпечення захисту трудових прав працівників. Принцип вибору органу для вирішення трудового спору. Принцип швидкого розгляду трудових спорів і виконання рішень щодо них. Принцип безплатності. Принцип забезпечення об'єктивності і повноти розгляду. Принцип добровільності виконання рішень.

Тема 2. Трудове законодавство та особливості його застосування у мирний та воєнний час

Загальна характеристика найбільш важливих джерел трудового законодавства.

Конституція України. Кодекс законів про працю України. Система законів, що регулюють соціально-трудові відносини.

Підзаконні нормативно-правові акти як джерела трудового права. Акти договірної характеру. Локальні нормативно-правові акти. Значення роз'яснень Пленуму Верховного Суду України. Дія нормативних актів у часі, у просторі й за колом осіб.

Застосування трудового законодавства під час дії воєнного стану.

Змістовий модуль 2. Індивідуальні трудові спори.

Тема 3. Розгляд трудових спорів комісією по трудових спорах

Розгляд індивідуальних трудових спорів комісіями по трудових спорах. Формування комісії по трудових спорах (порядок обрання, чисельність і склад, термін повноважень). Додаткові гарантії для членів КТС. Компетенція КТС в організації та її підрозділах. Строки звернення до КТС. Рішення комісії по трудових спорах: порядок прийняття, виконання та оскарження

Тема 4. Медіація як альтернативний спосіб вирішення трудового спору

Медіація як альтернативний метод вирішення спорів. Інструменти медіації. Роль медіатора в процедурі медіації. Підготовка до процедури медіації. Процедура медіації. Результат процедури медіації. Угода сторін про врегулювання спору та його співвідношення з мировою угодою і судовим рішенням. Правова природа угоди про врегулювання спору. Досвід використання медіації для вирішення трудових спорів у зарубіжних країнах.

Тема 5. Розгляд трудових спорів у судовому порядку

Порядок пред'явлення позову за індивідуальним трудовим спором до суду. Компетенція суду при розгляді індивідуальних трудових спорів. Особливості розгляду індивідуальних трудових спорів у суді. Судові рішення. Зміст рішення. Заочний розгляд. Судовий наказ як спосіб захисту трудових прав. Розгляд індивідуальних трудових спорів в апеляційному, касаційному порядку

Змістовий модуль 3. Особливості вирішення окремих категорій індивідуальних трудових спорів.

Тема 6,7. Спори про поновлення на роботі та зміну формулювання причин звільнення

Поняття та класифікація підстав припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Порядок розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Розірвання трудового договору з ініціативи осіб, які не є його стороною. Порядок оформлення звільнення. Розрахунок із звільненим працівником. Порядок звернення працівника до суду. Особливості судового розгляду трудових спорів. Зміст судових рішень. Порядок поновлення працівника. Виплати працівникові за час вимушеного прогулу. Поновлення у випадку, коли посада скорочена або на ній працює інший працівник.

Тема 8. Спори про переведення на іншу роботу

Співвідношення понять переведення та переміщення. Зміна істотних умов праці: підстави та правові наслідки їх введення. Критерії законності зміни істотних умов праці: позиція Верховного Суду України.

Тема 9. Спори про виплату заробітної плати, гарантій та компенсацій

Тлумачення поняття заробітної плати в судових рішеннях. Гарантії дотримання прав щодо оплати праці. Форми виплати заробітної плати. Строки, періодичність і місце виплати заробітної плати. Заборона обмежень працівника вільно розпоряджатися своєю заробітною платою. Обмеження розміру відрахувань із заробітної плати. Розгляд справ про стягнення нарахованої, але не виплаченої суми заробітної плати у наказному та спрощеному провадженні. Основні позиції Верховного Суду у справах про невиплату заробітної плати. Строки звернення до суду з вимогами про стягнення заробітної плати та питання оплати судового збору.

Тема 10. Спори щодо застосування законодавства про робочий час

Поняття та види робочого часу. Спори про порушення гарантій щодо видів та тривалості робочого часу. Основні позиції судів про режими та облік робочого часу. Спори про застосування та компенсації за чергування та надурочні роботи.

Тема 11. Спори щодо застосування законодавства про час відпочинку

Поняття та види часу відпочинку. Спори про порушення гарантій щодо видів та тривалості часу відпочинку. Основні позиції Верховного суду щодо цієї категорії спорів. Спори про право на відпустку, види і тривалість відпусток. Окремі категорії громадян (жінки, неповнолітні, особи із інвалідністю) в трудових спорах про час відпочинку.

Тема 12. Спори про матеріальну відповідальність сторін трудового договору

Поняття, підстава та умови матеріальної відповідальності.

Види матеріальної відповідальності. Обмежена матеріальна відповідальність працівників. Повна матеріальна відповідальність працівників. Визначення розміру матеріальної шкоди. Визначення розміру шкоди у випадках, коли її фактичний розмір перевищує номінальний.

Матеріальна відповідальність власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу в трудових правовідносинах. Підстава, умови відповідальності та її розміри. Матеріальна відповідальність власника або уповноваженого ним органу за порушення права працівника на працю. Матеріальна відповідальність власника або уповноваженого ним органу за ушкодження здоров'я працівника. Інші випадки матеріальної відповідальності власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за шкоду, заподіяну працівникові.

Змістовий модуль 4. Колективні трудові спори.

Тема 13. Порядок вирішення колективного трудового спору

Поняття, види та сторони колективних трудових спорів (конфліктів). Формування та порядок розгляду вимог найманих працівників. Момент виникнення колективного трудового спору. Вирішення колективного трудового спору примирною комісією. Вирішення колективного трудового спору трудовим арбітражем. Правовий статус Національної служби посередництва і примирення.

Тема 14. Право на страйк. Визнання страйку незаконним в судовому порядку

Порядок прийняття рішення про проведення страйку. Строки та термін проведення страйку. Підготовка до страйку. Правила поведінки в ході страйку. Права та обов'язки органу (особи), що очолює страйк. Права та обов'язки роботодавця під час страйку. Права та обов'язки місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування під час страйку. Забезпечення життєдіяльності підприємства під час страйку. Розгляд і вирішення колективного трудового спору під час страйку. Угода про вирішення колективного трудового спору. Припинення, призупинення страйку. Посередництво у вирішенні колективного трудового спору під час страйку. Підстави і наслідки визнання страйку незаконним. Гарантії і правове становище працівників у зв'язку з проведенням страйку.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д. ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Тема1. Загальні засади розгляду трудових спорів	2	2	щотижня
Практичне заняття 1	Тема1. Загальні засади розгляду трудових спорів 1. Поняття трудових спорів. 2. Історія виникнення інституту трудових спорів. 3. Класифікація трудових спорів. 4. Поняття та значення принципів розгляду трудових спорів.	2	0	щотижня
Самостійна робота	Тема1. Загальні засади розгляду трудових спорів 1. Дослідіть практику Європейського суду з прав людини щодо розгляду спорів, які стосуються трудових прав. Наведіть класифікацію трудових спорів, що розглядаються в ЄСПЛ. 2. Наведіть положення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, які визначають та закріплюють базові й основоположні засади захисту прав працівників, зокрема і під час розгляду трудових спорів у судах. 3. Судова практика протидії мобінгу на роботі.	9	12	щотижня
Лекція 2	Тема 2. Трудове законодавство та особливості його застосування у мирний та воєнний час	2	2	щотижня

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Трудові спори

Практичне заняття 2	<p>Тема 2. Трудове законодавство та особливості його застосування у мирний та воєнний час</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика джерел трудового права. 3. Конституція України як основне джерело трудового права. Кодекс законів про працю України. Система законів, що регулюють соціально-трудова відносини. 4. Підзаконні нормативно-правові акти. 5. Акти соціального партнерства. 6. Локальні нормативно-правові акти. 	2	0	<i>цоти жня</i>
Самостійна робота	<p>Тема 2. Трудове законодавство та особливості його застосування у мирний та воєнний час</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рішення Конституційного Суду України у сфері трудового права. 2. Постанови Пленуму Верховного Суду України та їх значення. 3. Трудове право у період воєнного стану: зміни, новації. судова практика. <p>Завдання: виконайте презентацію або реферат із цих питань.</p>	9	12	<i>цоти жня</i>
Лекція 3	<p>Тема 3. Розгляд трудових спорів комісією по трудових спорах</p>	2	0	<i>цоти жня</i>
Практичне заняття 3	<p>Тема 3. Розгляд трудових спорів комісією по трудових спорах</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація комісії по трудових спорах. 2. Компетенція комісії по трудових спорах. 3. Строки звернення до комісії по трудових спорах та порядок прийняття заяв працівників. 4. Порядок і строки розгляду трудового спору в комісії по трудових спорах. 5. Порядок прийняття рішень комісією по трудових спорах та процедура їх оскарження. 6. Порядок виконання рішення комісії по трудових спорах 	2	0	<i>цоти жня</i>
Самостійна робота	<p>Тема 3. Розгляд трудових спорів комісією із трудових спорів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складіть проект заяви працівника до комісії із трудових спорів. 2. Складіть проект рішення комісії із трудових спорів. 	8	10	<i>цоти жня</i>
Лекція 4	<p>Тема 4. Медіація як альтернативний спосіб вирішення трудового спору</p>	2	0	<i>цоти жня</i>
Практичне заняття 4	<p>Тема 4. Медіація як альтернативний спосіб вирішення трудового спору</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медіація як альтернативний метод вирішення спорів. Інструменти медіації. 2. Правовий статус медіатора. 3. Підготовка до процедури медіації. Процедура медіації. Результат процедури медіації. 4. Угода сторін про врегулювання спору та його співвідношення з мировою угодою і судовим рішенням. 5. Досвід використання медіації для вирішення трудових спорів у зарубіжних країнах. 	2	0	<i>цоти жня</i>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Трудові спори

Самостійна робота	<p>Тема 4. Медіація як альтернативний спосіб вирішення трудового спору</p> <ol style="list-style-type: none"> Правове регулювання застосування медіації актами Європейського Союзу і ради Європи. Особливості проведення медіації при вирішенні колективних трудових спорів. <p>Завдання: виконайте презентацію або реферат із цих питань.</p>	8	10	цоти жня
Лекція 5	Тема 5. Розгляд трудових спорів у судовому порядку	2	2	цоти жня
Практичне заняття 5	<p>Тема 5. Розгляд трудових спорів у судовому порядку</p> <ol style="list-style-type: none"> Категорії трудових спорів, що підлягають розгляду в судовому порядку. Суб'єкти звернення до суду за вирішенням трудових спорів. Строки звернення до суду за вирішенням трудових спорів. Наслідки пропуску строку звернення до суду за вирішенням трудових спорів. Особливості розгляду індивідуальних трудових спорів в судах першої судової інстанції. Оскарження рішення суду з трудових спорів в апеляційному та касаційному порядку. 	2	0	цоти жня
Самостійна робота	<p>Тема 5. Розгляд трудових спорів у судовому порядку</p> <ol style="list-style-type: none"> Складіть проект клопотання про поновлення пропущеного строку для звернення до суду за вирішенням трудового спору. Визначте алгоритм розрахунку середнього заробітку за час вимушеного прогулу. Визначте порядок стягнення моральної шкоди в трудових відносинах. 	8	8	цоти жня
Лекція 6	Тема 6. Спори про поновлення на роботі та зміну формулювання причин звільнення за ст. ст. 36, 38, 39 КЗПП України	2	2	цоти жня
Практичне заняття 6	<p>Тема 6. Спори про поновлення на роботі та зміну формулювання причин звільнення за ст. ст. 36, 38, 39 КЗПП України</p> <ol style="list-style-type: none"> Особливості розгляду трудових спорів про поновлення на роботі осіб, звільнених за підставами, передбаченими статтею 36 КЗпП України. Особливості розгляду трудових спорів про поновлення на роботі осіб, звільнених за статтею 38 КЗпП України. Особливості розгляду трудових спорів про поновлення на роботі осіб, звільнених за статтею 39 КЗпП України. Стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу та моральної шкоди. Аналіз судової практики щодо розгляду спорів про припинення трудового договору з працівниками з окремих підстав, передбачених статтями 36 КЗпП України, за статтями 38, 39 КЗпП України. Порядок виконання рішень суду про поновлення на роботі працівників, незаконно звільнених за підставами, 	2	2	цоти жня

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Трудові спори

	передбаченими статтею 36 КЗпП України, статтями 38, 39 КЗпП України.			
Самостійна робота	<p style="text-align: center;">Тема 6. Спори про поновлення на роботі та зміну формулювання причин звільнення за ст. ст. 36, 38, 39 КЗПП України</p> <p>1. Підготуйте позов до суду при незаконному звільненні працівника за ст. ст. 36, 38, 39 КЗПП України. 2. Розрахуйте середню заробітну плату в цьому позові за 6 місяців. 3. Ознайомтесь із основними положеннями Постанов Пленуму ВСУ із цих питань.</p>	9	12	<i>щотижня</i>
Лекція 7	<p style="text-align: center;">Тема 7. Спори про поновлення на роботі та зміну формулювання причин звільнення за ст. ст. 40, 41 КЗПП України</p>	2	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 7	<p style="text-align: center;">Тема 7. Спори про поновлення на роботі та зміну формулювання причин звільнення</p> <p>1. Особливості розгляду судами трудових спорів про поновлення на роботі працівників, звільнених за ініціативою власника або уповноваженого ним органу за підставами, передбаченими ст. 40 КЗпП України. 2. Особливості розгляду судами трудових спорів про поновлення на роботі працівників, звільнених за ініціативою власника або уповноваженого ним органу за підставами, передбаченими ст. 41 КЗпП України. 3. Підготовка справ цієї категорії до судового розгляду. Визначення кола осіб, розсуд суду у межах предмета доказування, застосування роз'яснень Пленуму Верховного Суду України. 4. Стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу та моральної шкоди. 5. Аналіз судової практики щодо розгляду спорів про припинення трудового договору з працівниками з окремих підстав, передбачених статтями 40, 41 КЗпП України. 6. Порядок виконання рішень суду про поновлення на роботі працівників, незаконно звільнених за підставами, передбаченими статтями 40, 41 КЗпП України.</p>	2	2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота	<p style="text-align: center;">Тема 7. Спори про поновлення на роботі та зміну формулювання причин звільнення</p> <p>1. Проаналізуйте практику Верховного Суду щодо розгляду спорів про припинення трудового договору з підстав, передбачених п.5 ст. 40 КЗпП України. 2. Проаналізуйте практику Верховного Суду щодо розгляду спорів про припинення трудового договору з підстав, передбачених п.1 ст. 41 КЗпП України. Завдання: виконайте презентацію або реферат із цих питань.</p>	10	12	<i>щотижня</i>
Лекція 8	<p style="text-align: center;">Тема 8. Спори про переведення на іншу роботу</p>	2	0	<i>щотижня</i>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Трудові спори

Практичне заняття 8	<p>Тема 8. Спори про переведення на іншу роботу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розгляду судами трудових спорів при переміщенні працівників. 2. Особливості розгляду судами трудових спорів при переведенні працівників. 3. Особливості розгляду судами трудових спорів при зміні істотних умов праці. 	2	0	<i>цоти жня</i>
Самостійна робота	<p>Тема 8. Спори про переведення на іншу роботу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте практику Верховного Суду щодо цих спорів. 2. Підготуйте позов до суду при незаконному переведенні працівника. 	9	12	<i>цоти жня</i>
Лекція 9	<p>Тема 9. Спори про виплату заробітної плати, гарантій та компенсацій</p>	2	2	<i>цоти жня</i>
Практичне заняття 9	<p>Тема 9. Спори про виплату заробітної плати, гарантій та компенсацій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спори про виплату заробітної плати. 2. Спори про виплату гарантій та компенсацій. 3. Основні позиції Верховного суду щодо цієї категорії спорів. 	2	2	<i>цоти жня</i>
Самостійна робота	<p>Тема 9. Спори про виплату заробітної плати, гарантій та компенсацій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте типову ситуацію: роботодавець затримує виплату заробітної плати на два місяці. Які дії може вжити працівник? 2. Підготуйте позов до суду у разі затримки роботодавцем заробітної плати. 3. Розрахуйте середню заробітну плату працівника при незаконному звільненні та щорічній відпустці. 	9	8	<i>цоти жня</i>
Лекція 10	<p>Тема 10. Спори щодо застосування законодавства про робочий час</p>	2	2	<i>цоти жня</i>
Практичне заняття 10	<p>Тема 10. Спори щодо застосування законодавства про робочий час</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спори при порушенні гарантій щодо видів та тривалості робочого часу. 2. Спори при роботі у вихідні дні, чергуванні, надурочних роботах. 3. Судова практика із цієї категорії справ. 4. Окремі категорії громадян (жінки, неповнолітні, особи із інвалідністю) в трудових спорах про робочий час. 	2	0	<i>цоти жня</i>
Самостійна робота	<p>Тема 10. Спори щодо застосування законодавства про робочий час</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні стандарти правового регулювання робочого часу. 2. Ознайомтесь із проектом Трудового кодексу та надайте порівняльну записку діючого та проектного законодавства. <p>Завдання: виконайте презентацію або реферат із цих питань.</p>	9	10	<i>цоти жня</i>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Трудові спори

Лекція 11	Тема 11. Спори щодо застосування законодавства про час відпочинку	2	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 11	Тема 11. Спори щодо застосування законодавства про час відпочинку 1. Спори про порушення гарантій щодо видів та тривалості часу відпочинку. 2. Спори про право на відпустку, види і тривалість відпусток. 3. Основні позиції Верховного суду щодо цієї категорії спорів. 4. Окремі категорії громадян (жінки, неповнолітні, особи із інвалідністю) в трудових спорах про час відпочинку.	2	2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема 11. Спори щодо застосування законодавства про час відпочинку 1. Проаналізуйте судову практику щодо застосування законодавства про час відпочинку. 2. Ознайомтесь із проектом Трудового кодексу та надайте порівняльну записку діючого та проектного законодавства. Завдання: виконайте презентацію або реферат із цих питань.	9	10	<i>щотижня</i>
Лекція 12	Тема 12. Спори про матеріальну відповідальність сторін трудового договору	2	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 12	Тема 12. Спори про матеріальну відповідальність сторін трудового договору 1. Поняття, підстави та умови матеріальної відповідальності. 2. Види матеріальної відповідальності. 3. Матеріальна відповідальність роботодавця.	2	2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема 12. Спори про матеріальну відповідальність сторін трудового договору 1. Відмінність матеріальної відповідальності за трудовим правом від майнової відповідальності за цивільним правом. 2. Підвищена матеріальна відповідальність. 3. Матеріальна відповідальність роботодавця у проекті Трудового кодексу: порівняння та характеристика. Завдання: виконайте презентацію або реферат із цих питань.	9	12	<i>щотижня</i>
Лекція 13	Тема 13. Порядок вирішення колективного трудового спору	2	2	<i>щотижня</i>
Практичне заняття 13	Тема 13. Порядок вирішення колективного трудового спору 1. Поняття, види та сторони колективних трудових спорів (конфліктів). 2. Формування та порядок розгляду вимог найманих працівників. Момент виникнення колективного трудового спору. 3. Вирішення колективного трудового спору примирною комісією.	2	2	<i>щотижня</i>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Трудові спори

	4. Вирішення колективного трудового спору трудовим арбітражем. 5. Правовий статус Національної служби посередництва і примирення.			
Самостійна робота	Тема 13. Порядок вирішення колективного трудового спору 1. Визначить гарантії для працівників під час проведення страйку. 2. Визначить гарантії незалежним посередникам, членам примирних комісій та трудових арбітражів. 3. Підготуйте зразок повідомлення про оголошення страйку. 4. Проаналізуйте відповідальність за порушення законодавства про колективні трудові спори.	9	12	цоти жня
Лекція 14	Тема 14. Право на страйк. Визнання страйку незаконним в судовому порядку	2	0	цоти жня
Практичне заняття 14	Тема 14. Право на страйк. Визнання страйку незаконним в судовому порядку 1. Порядок організації та проведення страйку. 2. Визнання страйку незаконним, правові наслідки. 3. Відповідальність працівників та роботодавця під час страйку.	2	0	цоти жня
Самостійна робота	Тема 14. Право на страйк. Визнання страйку незаконним в судовому порядку 1. Проекту Закону «Про колективні трудові спори». Його новації. blob:https://itd.rada.gov.ua/78ec417a-450e-4523-becd-a2766315e63d 2. Локаут у колективних трудових спорах. 3. Зарубіжний досвід проведення та регулювання страйку. Завдання: виконайте презентацію або реферат із цих питань.	9	10	цоти жня

Примітка. В СЕЗН ЗНУ розроблені та зазначені методичні рекомендації (вказівки) до практичних занять, самостійної роботи, перелік питань/завдань.

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття	Практичні заняття 1-14	<i>Теоретичні:</i> опитування, обговорення теоретичних запитань; <i>Практичні:</i> письмове та усне виконання навчальних завдань, розв'язування задач, складання схем, підготовка рефератів та презентацій Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – 1 бал. Студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – 2 бал. Термін – до наступного практичного заняття.	42

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Трудові спори

Самостійна робота №1-14	Питання винесені на самостійне опрацювання з тем 1-14	Підготовка схем, таблиць, презентацій за запитаннями для самостійної роботи	Оцінюється повнота охопленого матеріалу, логічність та послідовність його представлення, сучасність обраної літератури та врахування оновлення законодавства. Максимальна оцінка становить 1 бал.	14
Підсумкове тестування	Тестування в системі Moodle ЗНУ	Підсумкове тестування в системі Moodle ЗНУ	Правильна відповідь на тестові запитання.	4
Усього за поточний контроль	29			60
Підсумковий контроль				
Залік	2 теоретичних завдання та одне практичне завдання	Номер запитань обирається рандомно під час заліку, він містить 2 теоретичних питання та 1 практичне завдання. Питання для підготовки: розміщено в СЕЗН ЗНУ	Перше і друге завдання оцінюються в 12 балів; третє завдання у 16 балів.	40
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Нормативна

- Конституція України: Конституція, Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
- Генеральна угода про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2019-2021 роки від 14 травня 2019 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
- Кодекс законів про працю України від 10.12.1971р. № 322-08. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
- Цивільний кодекс України: Кодекс України, Закон від 16.01.2003р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)

5. Господарський кодекс України: Кодекс України, Закон від 16.01.2003р. № 436-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
6. Про індексацію грошових доходів населення, Закон України від 03.07.1991 р. № 1282-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
7. Про альтернативну (невійськову) службу, Закон України від 12.12.1991 р. № 1975-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
8. Про військовий обов'язок і військову службу, Закон України від 25.03.1992 р. № 2232-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
9. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
10. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 р. № 3356-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
11. Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку: Закон України від 16.12.1993 р. № 3721-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
12. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
13. Про ратифікацію Угоди про співробітництво в галузі трудової міграції та соціального захисту трудящих-мігрантів: Закон України від 11.07.1995 р. № 290/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
14. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996р. №504/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
15. Основи законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, Закон України від 14.01.1998 р. № 16/98-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
16. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 03.03.1998 р. № 137/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
17. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності, Закон України від 15.09.1999 р. № 1045-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
18. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
19. Про державні нагороди України: Закон України від 16.03.2000 р. № 1549-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
20. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15.05.2003 р. № 742-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
21. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 р. №973. URL:<https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
22. Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати: Закон України від 19.10.2000 р. № 2050-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
23. Про професійний розвиток працівників, Закон України від 12.01.2012 р. № 4312-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
24. Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності: Закон України від 22.06.2012р. № 5026-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
25. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
26. Про зовнішню трудову міграцію: Закон України від 05.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
27. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)

28. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання дистанційної, надомної роботи та роботи із застосуванням гнучкого режиму робочого часу: Закон України від 04.02.2021 р. № 1213-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
29. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі: Закон України від 05.02.2021 р. № 1217-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
30. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення рівних можливостей матері та батька у догляді за дитиною: Закон України від 15.04.2021 р. № 1401-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
31. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 № 2136-IX: URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
32. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин, Закон України від 01.07.2022 р. № 2352-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
33. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення регулювання трудових відносин у сфері малого і середнього підприємництва та зменшення адміністративного навантаження на підприємницьку діяльність, Закон України від 19.07.2022 р. № 2434-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
34. Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій, Постанова Кабінету Міністрів України від 03.04.1993 р. № 245 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
35. Про перелік товарів, не дозволених для виплати заробітної плати натурою, Постанова Кабінету Міністрів України від 03.04.1993 р. № 244 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
36. Про впорядкування застосування контрактної форми трудового договору, Постанова Кабінету Міністрів України від 19.03.1994 р. № 170 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
37. Про встановлення письмової форми трудових договорів з працівниками, діяльність яких пов'язана з державною таємницею, Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.1994 р. № 779 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
38. Про затвердження Списку сезонних робіт та сезонних галузей, Постанова Кабінету Міністрів України від 28.03.1997 р. № 278 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
39. Про затвердження умов, тривалості, порядку надання та оплати творчих відпусток, Постанова Кабінету Міністрів України від 19.01.1998 р. № 45 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
40. Про затвердження Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня, Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2001 р. № 163 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
41. Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери, Постанова Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 р. № 1298 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
42. Про затвердження Порядку надання та оплати відпусток для підготовки та участі у всеукраїнських і міжнародних спортивних змаганнях, Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 р. № 565 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
43. Про затвердження Порядку формування та ведення переліку суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні, та суб'єктів господарювання, які здійснюють наймання працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в

- інших роботодавців, Постанова Кабінету Міністрів України від 05.06.2013 р. № 400 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
44. Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, Постанова Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 р. № 792. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
45. Про затвердження Порядку надання відпустки при народженні дитини, Постанова Кабінету Міністрів України від 07.07.2021 р. № 693 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
46. Про особливості реалізації державної політики у сферах зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час воєнного стану та після його припинення або скасування, Постанова Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 р. № 735 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
47. Про затвердження Порядку надання допомоги по частковому безробіттю, Постанова Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 р. № 702 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
48. Про затвердження Переліку важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок, Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29.12.1993 р. № 256 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
49. Про затвердження Форми трудового договору між працівником і фізичною особою, яка використовує найману працю, та Порядку реєстрації трудового договору між працівником і фізичною особою, яка використовує найману працю, Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 08.06.2001 р. № 260 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
50. Про затвердження Порядку надання роботодавцями державній службі зайнятості інформації про зайнятість та працевлаштування громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню, Наказ Міністерства соціальної політики України 16.05.2013 р. № 271. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
51. Про затвердження Порядку професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних, Наказ Міністерства соціальної політики України та Міністерства освіти і науки України від 31.05.2013 р. № 318/655 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
52. Про затвердження Методики здійснення первинного та поглибленого профілювання осіб, які шукають роботу, та зареєстрованих безробітних, Наказ Мінсоцполітики України від 19.12.2018 р. № 1910 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
53. Про затвердження Положення про Державну службу зайнятості, Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 16.12.2020 р. № 2663. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
54. Про затвердження типових форм трудових договорів про надомну та дистанційну роботу, Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 05.05.2021 р. № 913-21 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
55. Про захист заробітної плати: Конвенція Міжнародної організації праці № 95 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
56. Про захист вимог працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця: Конвенція Міжнародної організації праці № 173 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
57. Про практику розгляду судами трудових спорів, Постанова Пленуму Верховного Суду України від 06.12.1992 р. № 9 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)
58. Про практику застосування судами законодавства про оплату праці, Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.12.1999 р. № 13 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 26.07.2025 р.)

Основна

1. Аліменко О.Р., Омелянчик С.В. Правові механізми захисту трудових прав працівників при дистанційній зайнятості. Український політико-правовий дискурс. 2025. № 10. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15212031>.
2. Бутинська Р.Я., Мокрицька Н.П. Трудове право України : навчальний посібник. Львів : Галицька видавнича спілка, 2022. 312 с.
3. Венедіктов С.В. Трудове право України: підручник. – 2-ге вид., переробл. і допов., 2024. 228 с.
4. Омелянчик С. В., Писаренко С. Ю., Пелех І. В. Міжнародно-правові та європейські стандарти у сфері оплати праці: вдосконалення національного законодавства в контексті післявоєнного відновлення. Український політико-правовий дискурс. 2025. № 15. С. 171-176. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17181178>.
5. Омелянчик С. В. Розвиток інституту матеріальної відповідальності в трудовому праві України. Електронне наукове фахове видання «Юридичний науковий електронний журнал». 2025. № 3. С. 237-240. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-3/55>.
6. Трудове право : підручник / за заг. ред. О.М. Ярошенка. Харків : Право, 2022. 376 с.
7. Чанишева Г. І. Трудове право України : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти 2-го курсу факульт. цивільної та госп. юстиції, спец. 081-Право [Електронне видання]. Одеса : Фенікс, 2022. 282 с.

Додаткова

1. Getman A. P., Yaroshenko O. M., Sereda O. H., Maliuha L., Zhygalkin I. P. Social dialogue at the national and European levels as a factor in the formation of a common labor and social policy. Society Register. 2023. Vol. 7. Iss. 3. С. 51–72.
2. Дайджест судової практики Верховного Суду з трудових спорів за 2 квартал 2025 року. Комітет НААУ з питань трудового права, Київ, 2025, 22 с.
3. Дайджест судової практики з трудових спорів в умовах воєнного стану за 2023 рік. Комітет НААУ з питань трудового права. URL: <https://unba.org.ua/assets/uploads/publications/%D0%94% %83.pdf>.
4. Kiselyova E., Kravtsov D., Yermak O., Kozhyna A., Stovolos N. Implementation of EU Standards in the Labor Sphere while Establishing the New Labor Code of Ukraine. Economic Affairs (New Delhi). 2023. Vol. 6. No. 01s. С. 271–278.
5. Кравцов Д. М., Зіноватна І. В., Бурнягіна Ю. М., Орлова Н. Г., Соловійов О. В., Конопельцева О. О. Вирішення спорів про припинення трудового договору за угодою сторін. *Науковий вісник Ужгородського Національного університету*. Серія: Право. 2022. Випуск 70. С. 224–230.
6. Кравцов Д. М., Зіноватна І. В., Бурнягіна Ю. М., Орлова Н. Г., Соловійов О. В., Конопельцева О. О. Медіація як альтернативний спосіб розв'язання трудових спорів. *Наукові записки*. Серія: Право. 2022. Випуск 12. С. 73–79.
7. Ковач Д.Л. Особливості трудових відносин в умовах воєнного стану: захист прав та соціальна стабільність. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2024. № 67. С. 42-46.
8. Омелянчик С.В., Тимченко А.М., Писаренко С.Ю. Гармонізація актів ЄС у сфері праці та трудового законодавства України Національні інтереси України. 2025. № 7. С. 399-414. URL: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-7\(12\)-399-414](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-7(12)-399-414).
9. Омелянчик С.В., Старчук О.В., Писаренко С.Ю. Міжнародно-правове та національне регулювання праці громадян України за кордоном. Український політико-правовий дискурс. 2025. № 15. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16990736>.
10. Омелянчик С. В. Державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю: невирішені правові колізії та особливості проведення у період дії воєнного стану. матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні наукові дослідження: правовий, економічний та соціальний виміри Дніпро: ДДУВС, 2023. С. 150-152.

11. Якушев І. М., Старчук О. В., Чубоха Н. Ф. Трудове право України: практикум. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 280 с.
12. Ярошенко О. М., Мельничук Н. О., Луценко О. Є. Актуальні теоретичні та практичні проблеми відшкодування моральної шкоди потерпілим працівникам від нещасних випадків на виробництві або професійних захворювань : монографія. Харків : Юрайт, 2022. 272 с

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.nspp.gov.ua> - Національна служба посередництва й примирення
3. <http://ilo.org.ua/Pages/default.aspx> - Міжнародна організація праці
4. <https://www.msp.gov.ua> – Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності.
5. <https://www.dcz.gov.ua> – Державна служба зайнятості.
6. <https://supreme.court.gov.ua> - Верховний Суд.
7. <https://reyestr.court.gov.ua> - Єдиний державний реєстр судових рішень.
8. <https://kravkompetens.com/uk/product/arbetsratt-grundkurs-webbutbildning-e-learning/> - Курс Трудове право на практиці.
9. <https://business.dia.gov.ua/news/onlain-treninh-pro-trudovi-vidnosyny-v-umovakh-voiennoho-stanu> - Онлайн тренінг в Дія «Трудові відносини в умовах воєнного стану».
10. <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/-/labour-rights-as-human-rights-launch-of-the-help-course-for-ukrainian-lawyers-and-judges> - курс HELP «Трудові права як права людини».

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання теоретичної частини занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. Практична частина заняття відпрацьовується письмово шляхом виконання завдання практичного заняття.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Перевірка на академічну доброчесність буде здійснюватися програмним забезпеченням, наданим ЗНУ. У разі виявлення академічного плагіату студент зобов'язаний написати доповідну записку на ім'я завідувача кафедри з поясненням причин вчинення такого проступку; робота студента повертається на повторне виконання; студент направляє на курс з академічної доброчесності.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело за ДСТУ 8302:2015.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час практичних занять дозволяється виключно з навчальною метою (для виконання завдань практичного заняття, уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу lawhelp777@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Процедура забезпечення якості визнання результатів неформального та інформального навчання є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти ЗНУ. Правила зарахування результатів навчання які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам) визначені у Положенні ЗНУ Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти (<https://surl.li/gachqj>).

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою:

<https://surl.li/vlweoj>

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів Запорізького національного університету: <https://surl.li/wdzjrl>

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://surl.lu/hfjbya>

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://surl.li/qgacqa>

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до:

Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://surl.li/unwzzm>

Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://surl.lu/xkxmuz>

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Кабінет практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** – навч. корп. №4, каб. №235 (понеділок, середа, четвер 9.00-11.00, 13.00-15.00), навч. корп. №9 (ІННІ) каб.57 (п'ятниця 9.00-11.00, 13.00-15.00), гуртожиток №6 (вул. Добролюбова, 19, середа 9.00-11.00, 13.00-15.00). Попередній запис за тел.: 228-76-48, (099) 253-78-73 щоденно з 9 до 15.

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://surl.li/ivcwih>

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

Запорізький національний університет

Силабус навчальної дисципліни

Трудові спори

**СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ):**

<https://moodle.znu.edu.ua>

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:

<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>